

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 27 mars 2014

om en andra samordnad kontrollplan för att fastställa förekomst av bedrägerier vid saluföring av vissa livsmedel

(Text av betydelse för EES)

(2014/180/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd⁽¹⁾, särskilt artikel 53, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 882/2004 får kommissionen rekommendera samordnade kontrollplaner som, om så krävs, upprättas på ad hoc-basis, främst för att fastställa förekomsten av risker i samband med foder, livsmedel och djur.
- (2) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG⁽²⁾ fastställs unionsregler om livsmedelsmärkning som gäller alla livsmedel.
- (3) Enligt direktiv 2000/13/EG får märkningen och de metoder som används inte vilseleda konsumenten, särskilt inte om vad som är utmärkande för livsmedlet, inklusive dess verkliga art och identitet. I avsaknad av särskilda unionsbestämmelser eller nationella bestämmelser bör det namn under vilket ett livsmedel säljs vara det vanliga namnet i den medlemsstat där det säljs, eller en beskrivning av livsmedlet som är tillräckligt tydlig för att köparen får veta dess verkliga art.

- (4) Alla ingredienser måste anges på märkningen av färdigförpackade livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter eller storkök. För livsmedel som innehåller kött som en ingrediens måste det även, när livsmedlen är avsedda för slutkonsumenter eller storkök, finnas uppgifter om från vilken djurart köttet kommer, direkt på förpackningen eller på en etikett som är fäst vid denna. Om en ingrediens nämns i livsmedlets namn måste även dess mängd uttryckt i procent anges i ingrediensförteckningen för att konsumenten inte ska vilseledas beträffande livsmedlets identitet och sammansättning.
- (5) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004⁽³⁾ föreskrivs kompletterande märkningskrav för särskilda livsmedel av animaliskt ursprung. I förordningen föreskrivs särskilt att konsumentförpackningar som innehåller malet kött, bland annat från hästdjur, ska vara försedda med uppgifter om att sådana produkter bör tillredas före konsumtion, om, och i den utsträckning det enligt nationella bestämmelser i den medlemsstat där produkten släpps ut på marknaden, så krävs.
- (6) Efter de offentliga kontroller som utförts i ett antal medlemsstater sedan december 2012 har kommissionen underrättats om att vissa färdigförpackade produkter innehöll hästkött, vilket inte hade angetts i ingrediensförteckningen direkt på förpackningen eller på någon etikett som var fäst vid denna. I namnet på vissa sådana livsmedel och/eller den åtföljande ingrediensförteckningen hänvisades det i stället enbart till förekomst av nötkött.
- (7) I enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002⁽⁴⁾ ska livsmedelsföretagare på alla stadier i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan i de företag de har ansvar för se till att livsmedel uppfyller de krav i livsmedelslagstiftningen som är tillämpliga för deras verksamhet, och de ska kontrollera att dessa krav uppfylls.

⁽¹⁾ EUT L 165, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars 2000 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel (EGT L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung (EUT L 139, 30.4.2004, s. 55).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedels-säkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedels-säkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

- (8) Genom kommissionens rekommendation 2013/99/EU⁽¹⁾ rekommenderas medlemsstaterna att genomföra en samordnad kontrollplan för att fastställa förekomsten av bedrägerier vid saluföringen av vissa livsmedel under en period av en månad. Den rekommenderade samordnade kontrollplanen bestod av två åtgärder. Den första åtgärden bestod av lämpliga kontroller som utfördes i detaljhandelsledet och på andra anläggningar för att avgöra om färdigförpackade produkter och icke färdigförpackade livsmedel innehöll hästkött som inte var korrekt märkt på förpackningen eller, för icke färdigförpackade livsmedel, om information om förekomsten av hästkött inte gjorts tillgänglig för konsumenterna eller storköken. Den andra åtgärden bestod av lämpliga kontroller som utfördes på anläggningar som hanterar hästkött avsett att användas som livsmedel, inklusive livsmedel med ursprung i tredjeländer, i syfte att påvisa resthalter av fenylbutazon.
- (9) Resultaten av den samordnade kontrollplanen bekräftade återkommande bristande efterlevnad med lagstiftningen om märkning av köttprodukter i de flesta medlemsstaterna. Därför måste man följa upp den samordnade kontrollplanen med en andra kontrollomgång i detaljhandelsledet och i andra anläggningar för att fastställa om de bedrägerier som identifierades under den första samordnade kontrollplanen fortfarande förekommer.
- (10) De offentliga kontroller som gjorts i syfte att påvisa resthalter av fenylbutazon tydde inte på någon omfattande återkommande bristande efterlevnad; därför förefaller det i nuläget inte nödvändigt att rekommendera en andra omgång samordnade kontroller i denna fråga.
- (11) Under den första samordnade kontrollplanen gav Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder råd om användningen av metoder för att påvisa förekomst av proteiner från odeklarerade arter i prover. Det saknas fortfarande en validerad analysmetod, men efter samråd med experter har rådet om användningen av ett harmoniserat protokoll uppdaterats av ovannämnda laboratorium och finns på laboratoriets webbplats.
- (12) Medlemsstaterna bör inom en viss tidsfrist och i ett harmoniserat format meddela kommissionen vilka metoder de använt, resultaten av kontrollerna och de åtgärder som vidtagits vid positiva fynd.
- (13) Efter samråd med ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna bör genomföra en samordnad kontrollplan under fyra på varandra följande veckor inom tidsfristen 21 april–16 juni 2014, i enlighet med bilaga I till denna rekommendation.
2. Medlemsstaterna bör senast den 22 juli 2014 rapportera resultaten av de offentliga kontroller som utförts i enlighet med punkt 1 och alla relevanta verkställighetsåtgärder som vidtagits, i det format som anges i bilaga II till denna rekommendation.

Utfärdad i Bryssel den 27 mars 2014.

På kommissionens vägnar
Tonio BORG
Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ Kommissionens rekommendation 2013/99/EU av den 19 februari 2013 om en samordnad kontrollplan för att fastställa förekomst av bedrägerier vid saluföring av vissa livsmedel (EUT L 48, 21.2.2013, s. 28).

BILAGA I

Den andra samordnade kontrollplanen för att fastställa förekomst av bedrägerier vid saluföring av vissa livsmedel

ÅTGÄRDER OCH OMFATTNINGEN AV DEN SAMORDNADE KONTROLLPLANEN

A. Produkter som omfattas

1. Livsmedel som saluförs som och/eller är märkta som innehållande nötkött (t.ex. malet kött, köttberedningar och köttprodukter) som huvudsaklig köttningrediens i följande kategorier:
  - a) Färdigförpackade livsmedel som är avsedda för slutkonsumenter eller storkök och som är märkta som innehållande nötkött som huvudingrediens.
  - b) Livsmedel som saluförs till slutkonsumenter eller storkök utan att vara färdigförpackade och livsmedel som förpackas i försäljningslokaler på konsumentens begäran eller som är färdigförpackade för direktförsäljning, vilka saluförs som och/eller på annat sätt anges som innehållande nötkött som huvudingrediens i produktens köttandel.
2. Vid tillämpningen av den samordnade kontrollplanen ska definitionen av *färdigförpackat livsmedel* i artikel 1.3 b i direktiv 2000/13/EG gälla.
3. Vid tillämpningen av den samordnade kontrollplanen ska definitionerna av *malet kött*, *köttberedningar* och *köttprodukter* i punkterna 1.13, 1.15 och 7.1 i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004 gälla.

B. Syfte

De behöriga myndigheterna bör utföra offentliga kontroller för att fastställa om de produkter som avses i punkt A innehåller hästkött som inte är korrekt märkt på förpackningen eller, för icke färdigförpackade livsmedel, om information om förekomsten av hästkött inte gjorts tillgänglig för konsumenterna eller storköken, i enlighet med unionens bestämmelser och, i förekommande fall, nationella bestämmelser.

C. Provtagningsplatser och provtagningsförfarande

1. Stickproverna bör vara representativa för de berörda produkterna i medlemsstaten och bör omfatta en rad olika produkter.
2. Provtagningen av produkterna bör ske ute i detaljhandelsledet (t.ex. stormarknader, mindre butiker och slaktare) och kan också utvidgas till andra anläggningar (t.ex. kylrum).

D. Antal prover och villkor

Tabellen nedan ger en översikt över de vägledande rekommenderade antal prover som ska tas inom den period som anges i punkt 1 i rekommendationen. Fördelningen av prover per medlemsstat grundas på folkmängden; dock ska minst tio prover tas på de berörda produkterna i varje medlemsstat per 30 dagar.

Livsmedel som saluförs som innehållande nötkött	
Försäljningsland	Rekommenderat antal prover
Frankrike, Tyskland, Italien, Förenade kungariket, Spanien och Polen	150
Rumänien, Nederländerna, Belgien, Grekland, Portugal, Tjeckien, Ungern, Sverige, Österrike och Bulgarien	100
Litauen, Slovakien, Danmark, Irland, Finland, Lettland och Kroatien	50
Slovenien, Estland, Cypern, Luxemburg och Malta	10

E. Metod

Följande protokoll bör användas:

1. Alla prover bör genomgå ett inledande screeningtest för att påvisa en förekomst av minst 0,5 % hästkött i köttet (uttryckt som ett massförhållande). Valet av screeningmetod görs av medlemsstaten.
2. Endast de prover som testat positivt enligt punkt 1 bör genomgå ett konfirmerande test som använder RT-PCR och inriktas på mitokondriellt DNA för att påvisa förekomst av minst 1 % hästkött i köttet (uttryckt som ett massförhållande). Konfirmeringen måste vara kalibrerad efter ett standardiserat kontrollprov av färskt kött som levererats från Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder.
3. Alla konfirmerande tester enligt punkt 2 i en medlemsstat bör genomföras på ett laboratorium som utsetts för detta av den behöriga myndigheten. Det utsedda laboratoriet får vara i en annan medlemsstat efter överenskommelse med den behöriga myndigheten i den medlemsstaten. Laboratoriet bör minst vara ackrediterat i enlighet med ISO 17025 för jämförbara tester. Det kan också ha deltagit i den inledande screeningen.

Namn och adress till de utsedda laboratorier som deltar i den konfirmerande testningen bör vidarebefordras till Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder, som kommer att offentliggöra informationen på sin webbplats.

Mer detaljerade riktlinjer om konfirmeringsmetoden finns på webbplatsen för Europeiska unionens referenslaboratorium för animaliska proteiner i foder, <http://eurl.craw.eu/en/164/legal-sources-and-sops>

BILAGA II

Rapportformat för de resultat som avses i punkt 2

Produktkategori	Antal prover	Testmetod i den första screeningomgången (typ av test och varumärke)	Antal positiva resultat efter den första screeningomgången ($\geq 0,5\%$)	Testmetod i den konfirmerande testomgången	Antal positiva resultat efter den andra omgången vid det utsedda laboratoriet ($\geq 1\%$)	Anmärkingar
Totalt antal prover						
Totalt antal positiva resultat efter den första screeningomgången						
Totalt antal positiva resultat efter den andra konfirmerande testomgången vid det utsedda laboratoriet						

Rapportformat för de verkställighetsåtgärder som avses i punkt 2

Antal positiva fynd för vilka det hittills har vidtagits verkställighetsåtgärder	
Beskriv om möjligt den vanligaste verkställighetsåtgärden (högst tre punkter)	
Antal positiva fynd för vilka det hittills inte har vidtagits några verkställighetsåtgärder	
Beskriv om möjligt de vanligaste orsakerna till att det inte har vidtagits några verkställighetsåtgärder (högst tre punkter)	